

Výroční správa
Poľnohospodárske družstvo Važec
ZA ROK 2018

SME CERTIFIKOVANOU EKO FARMOU

NA SEVERE SLOVENSKA

Ekologické hospodárstvo či hospodárenie priateľské k prírode je nám blízke a aj z týchto dôvodov sme od roku 2005 **certifikovanou EKO farmou**.

Poloha medzi Tatranským národným parkom a Národným parkom Nízke Tatry našu farmu priam predurčuje na ekologické hospodárenie v súlade s prírodou. To, že sa nachádzame aj v chránených územiach, pre našich farmárov znamená hospodárenie v duchu environmentálnej udržateľnosti.

Na poľnohospodárskom družstve Važec vychádzame z rysov krajiny. Jedným z dôležitých faktorov pri ekologickom hospodárení je klíma a nadmorská výška. Priemerná nadmorská výška pôdy nášho družstva je cez 900 m.n.m. čo nás radí medzi najvyššie položené ekofarmy na Slovensku.

V duchu ekologického hospodárstva sa staráme o viac ako 1000 ks hovädzieho dobytku a viac ako 1200 oviec. Na vyše 2 000 hektároch poľnohospodárskej pôdy, ktorú obrábame ekologickým spôsobom, dopestujeme každoročne dostatok krmiva pre naše zvieratá. Pasienkové plochy, sústredené čo najbližšie k družstvu, sú určené najmä pre dojnice. Horské pasienky využívame na pasenie mladého dobytku a na lúkach dorábame objemové krmivo na zimu.

BIO kvality sa držíme aj pri **vlastnej výrobe syrov, bryndze, mäsa** či ďalších **výrobkov z kravského a ovčieho mlieka**.

SKVELÁ CHUŤ

OBSAH:

1. O spoločnosti	7
1.1. Spoločníci spoločnosti.....	7
1.2. Orgány spoločnosti	7
1.3. Hlavný predmet činnosti spoločnosti	8
1.4. Neobmedzené ručenie	8
1.5. Organizačná zložka v zahraničí	8
1.6. Náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja	8
1.7. Vývoj a stav, v ktorom sa spoločnosť nachádza	9
1.8. Finančné ukazovatele	10
1.9. Stav finančnej situácie	19
1.10. Udalosti, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia	22
1.11. Konsolidovaná účtovná závierka.....	22
2. Predpokladaný budúci vývoj	22
3. Vplyv činnosti družstva na životné prostredie.....	23
4. Vplyv činnosti družstva na zamestnanosť	24
5. Záver.....	25
6. Správa nezávislého audítora z auditu riadnej účtovnej závierky družstva za rok 2018, ktorej súčasťou je komplet účtovná závierka	27

1. O spoločnosti

1.1. Spoločníci spoločnosti

Družstvo je dobrovoľným združením a založili ho členovia, ktorí vložili do spoločnosti svoje stroje, sadivá, osivá, pôdu, zvieratá, pracovnú silu, neskôr členský vklad v slovenských korunách. V roku 1993 na základe nových zákonov, Družstvo Važec prešlo transformáciou a vydalo oprávneným osobám podielové listy, ktorými sa zadefinovali majetkové práva. Družstevný podielnícky list je cenným papierom, s ktorým sú spojené práva jeho majiteľa v postavení oprávnenej osoby, s rovnakými právami ako pre členov.

Poľnohospodárske družstvo Važec, Urbárska 72, 03261 Važec, IČO: 00195782 (ďalej len „družstvo“) vzniklo podľa vzorových stanov vyhlásených v Ú. v. zo dňa 25.3.1953, čiastka 43 a uznesením ustanovujúcej členskej schôdze konanej dňa 23.1.1960 a do Obchodného registra bola zapísaná 23.1.1960 (Obchodný register Okresného súdu Žilina, oddiel Dr., vložka č.182/L).

1.2. Orgány spoločnosti

Najvyšším orgánom spoločnosti je **členská schôdza**, tvoria ho riadni individuálni členovia a delegovaní zástupcovia družstva.

Do jeho pôsobnosti patrí meniť stanovy, voliť a odvolávať členov predstavenstva, členov kontrolnej komisie, členov družstevnej rady, schvaľovanie riadnej, mimoriadnej alebo konsolidovanej účtovnej závierky a rozhodnutie o rozdelení zisku alebo úhrade strát, rozhodnutie o zvýšení alebo znížení zapisovaného základného imania a o výške členských vkladov, rozhodnutie o základných otázkach koncepcie a rozvoja družstva, rozhodnutie o splynutí, zlúčení, rozdelení, zrušení Družstva alebo zmene právnej formy, rozhodnutie o likvidácii Družstva. V súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a stanovami družstva PD Važec.

Členská schôdza sa zvoláva najmenej raz za rok.

Družstvo vykonáva svoju činnosť samostatne a na vlastný účet, pritom na seba berie primerané hospodárske riziko.

Za Družstvo navonok konajú členovia predstavenstva družstva:

- ***Predstavenstvo:***

Ing. Maroš Kminiak – predseda predstavenstva

Ing. Milan Špak – podpredseda predstavenstva

Mgr. Marián Haverlík – člen predstavenstva

Kontrolná komisia je oprávnená kontrolovať všetku činnosť družstva; prerokúva sťažnosti jeho členov, a pokiaľ tak určujú stanovy, tiež pracovníkov, upozorňuje na nedostatky a vyžaduje nápravy. Zodpovedá iba členskej schôdzi a je nezávislá od ostatných orgánov družstva.

- **Kontrolná komisia:**

Milan Ilavský

Rastislav Ilavský

Michal Michalko – predseda kontrolnej komisie

1.3. Hlavným predmetom, ktorým sa družstvo od svojho založenia, až po súčasnosť zaoberá je

- **Polnohospodárska výroba,**

Ostatné činnosti družstva sú:

- výroba mliečnych výrobkov
- mäsiarstvo
- ubytovacie služby v rozsahu voľných živností
- obchod s tovarom všetkého druhu v rozsahu voľných živností
- pohostinská činnosť
- neverejná cestná nákladná doprava
- ťažba piesku
- murárske práce
- stolárstvo

Polnohospodárske družstvo Važec je od roku 2005 certifikovanou Eko farmou s dlhoročnou históriou sústredenou na chov kráv a oviec. V súlade s ekológiou vyrába vlastné tradičné slovenské Bio výrobky z kravského a ovčieho mlieka s fantastickou chuťou a kvalitou, bio mäso a bio mäsové výrobky od ekologicky chovaných zvierat.

1.4. Neobmedzené ručenie

Družstvo PD Važec je právnickou osobou, nezodpovedá za záväzky iných právnických subjektov a nie je neobmedzene ručiacim spoločníkom v iných účtovných jednotkách.

1.5. Organizačná zložka v zahraničí

Družstvo Važec nemá kapitálovú účasť v zahraničí, nekontroluje podnik v zahraničí a nemá vytvorenú organizačnú zložku v zahraničí.

1.6. Náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja

Naša spoločnosť nie je zapojená do realizácie projektu výskumu a vývoja. V roku 2018 nevynaložila a neuplatnila náklady spojené s týmto predmetom plnenia

1.7. Vývoj a stav, v ktorom sa spoločnosť Poľnohospodárske družstvo nachádza

Najvýznamnejšie problémy družstva ako aj malých a stredných podnikov na Slovensku sú:

- nedostatočný dopyt a hľadanie zákazníkov - je podľa prieskumov takmer dva krát viac problémov ako v krajinách EÚ
- prístup k získaniu finančných zdrojov, sa na Slovensku zhoršilo výraznejšie v minulom roku
- dostupnosť kvalifikovanej pracovnej sily a skúseného manažmentu
- regulačný rámec ovplyvňujúci podmienky na podnikanie.
- vysoké výrobné náklady a náklady na pracovnú silu
- silné konkurenčné prostredie

vnútorná úroveň družstva	
silné stránky	slabé stránky
veľký rozsah hodnotného environmentálneho majetku veľký podnikateľský subjekt, konkurencieschopný farmárskemu systému silný komerčný výrobca reálny proces štrukturálnej zmeny mladá veková štruktúra a kvalifikovaný stav pracovnej sily moderná technika program rozvoj vidieka rozsiahle lúky kvalitná voda	zastaralé a opotrebované budovy nedostatok investícií do možností zvyšovania pridanej hodnoty v oblasti spracovania potravín rozptýlené vlastníctvo pôdy nesolventnosť farmárskych subjektov nedostatočne rozvinutá finančná štruktúra, ktorá nie je prispôbena špecifickým podmienkam a potravinárstvu nízka produktivita práce
vonkajšia úroveň družstva	
príležitosti	ohrozenia
dodržiavanie požiadaviek EU vo výrobných procesoch na poli európskej kvality a hygienických smerníc pre vstup na trh EU zainteresovanie mladých ľudí do aktívnych činností budovanie zariadení v prírodnom prostredí budovanie agroturistiky a voľnočasových aktivít poľnohospodárstvo priateľské k životnému prostrediu zavádzanie marketingových aktivít	sociálne odlúčenie vidieka problémy vytvorené rozmachom spoločenstiev vzdialených od regiónu neschopnosť vytvoriť všeobecný ekonomický a sociálny rozvoj regiónu nízka mobilita pracovnej sily nedoriešené financovanie poľnohospodárstva

1.8. Finančné ukazovatele PD Važec

Zdrojom finančných ukazovateľov PD Važec je účtovná závierka, príloha č. 2. tejto výročnej správy. PD Važec má povinnosť overenia účtovnej závierky nezávislým audítorom, pre rok 2018 bola členskou schôdzou na overenie účtovnej závierky schválená spoločnosť AZ AUDITING, s r.o., Bratislava, IČO: 50624504

• **Neobežný majetok PD Važec**

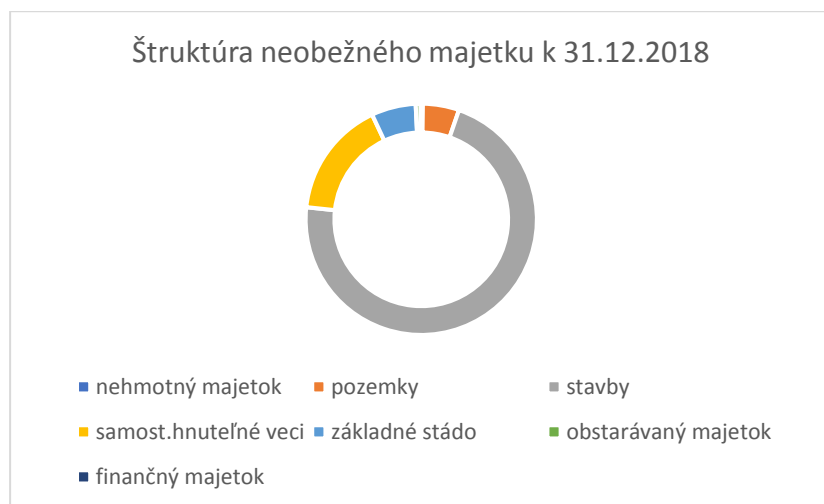
V roku 2018 spoločnosť PD Važec investovala do dlhodobého majetku spoločnosti nasledovne:

- Do stavieb 650683 Eur
- Do strojov a zariadenia 346703 Eur
- Do dopravných prostriedkov 25919 Eur
- Nákup zvierat 8593 Eur
- Preradenie zvierat do základného stáda 255253 Eur
- Nákup pozemkov 62141 Eur

K 31.12.2018 PD Važec malo takúto štruktúru neobežného majetku:

Štruktúra neobežného majetku k 31.12.2018

	2018
nehmotný majetok	14 325
pozemky	325 259
stavby	4 575 943
samost.hnuteľné veci	1 047 640
základné stádo	398 508
obstarávaný majetok	43 937
finančný majetok	5 209
spolu	6 410 821

- **Obežný majetok PD Važec**

Zásoby

Stav zásob spoločnosti medziročne rastie. K 31.12.2018, oproti minulému roku, spoločnosť PD Važec zvýšila stav zásob o 361406 Eur.

Stav zásob 2016 – 2018

Stav zásob 2016 - 2018

	2016	2017	2018
spolu	928 881	1 233 559	1 597 426
materiál	105 415	115 327	196 011
nedokončená výroba RV	114 254	131 639	199 284
výrobky	366 199	485 856	655 619
zvieratá	340 000	499 138	544 042
tovar	3 013	1 599	2 470
poskytnuté preddavky na nákup zásob	7 067	2 461	-

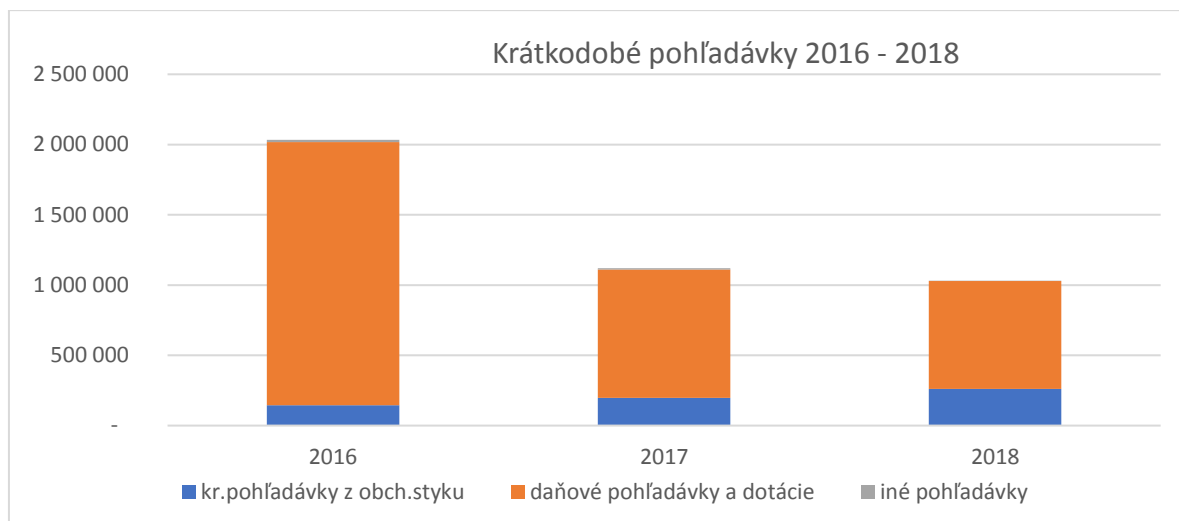
Pohľadávky

Stav krátkodobých pohľadávok z obchodného styku k 31.12.2018 oproti minulému roku, vzrástol o 63893 Eur a naopak

Daňové pohľadávky a dotácie k 31.12.2018 oproti minulému roku, klesli o 145865 Eur.

Krátkodobé pohľadávky 2016 - 2018

	2016	2017	2018
kr.pohľadávky z obch.styku	141 129	196 923	260 816
pohľadávky voči členom	3 756		
daňové pohľadávky a dotácie	1 872 587	914 508	768 643
iné pohľadávky	16 346	9 399	439
spolu	2 033 818	1 120 830	1 029 898

Na základe zásady opatrnosti, PD Važec k 31.12.2018 vytvorilo opravné položky k nedobytným pohľadávkam, v súlade so zákonom o účtovníctve. Opravnú položku sme vytvorili v celkovej sume 11012 Eur. Opravná položka k nedobytným pohľadávkam bola vytvorená voči týmto spoločnostiam: Forestville Liptovský Mikuláš od roku 2015, Lactovito Bratislava od roku 2015, ABL Stav Bratislava od roku 2017, Truckstav Orlov od roku 2016, Voči uvedeným spoločnostiam PD Važec vedie súdne konanie.

Ďalšie rizikové pohľadávky, ktoré družstvo vymáhalo v roku 2018 prostredníctvom právnikov sú voči spoločnostiam: Bio For Life sro, Bratislava od roku 2018, Biopark sro Bratislava od roku 2018, Free Farm sro Bratislava od roku 2018, k týmto pohľadávkam spoločnosť opravnú položku netvorila, pretože družstvo nepredpokladá zníženie hodnoty pohľadávky, uvedené spoločnosti s družstvom komunikujú a hľadajú spôsob splatenia.

Pokles daňových pohľadávok a dotácií, k 31.12.2018, spôsobilo vyplatenie časti investičných dotácií z programu rozvoj vidieka, v sume 134477 Eur.

• **Zdroje financovania spoločnosti v roku 2018**

V roku 2018 spoločnosť PD Važec uzatvorila nové zmluvy o úvere, z ktorých získala peňažné prostriedky v sume 959460 Eur.

Ďalšie finančné prostriedky získala spoločnosť z vyplatených investičných dotácií, program rozvoj vidieka, v sume 134477 Eur a z dotácií na poľnohospodárstvo v sume 996670 Eur, podľa tabuľky a grafu nižšie.

Finančné prostriedky na nákup pôdy a na plynulý chod prevádzky poskytol Ing. Alexej Beljajev v sume 134700 Eur a spoločnosť Alfafin sro v sume 30000 Eur.

Nákup strojov bol financovaný prostredníctvom finančného leasingu a prostredníctvom spotrebného úveru od VUB Leasing v sume 302514 Eur.

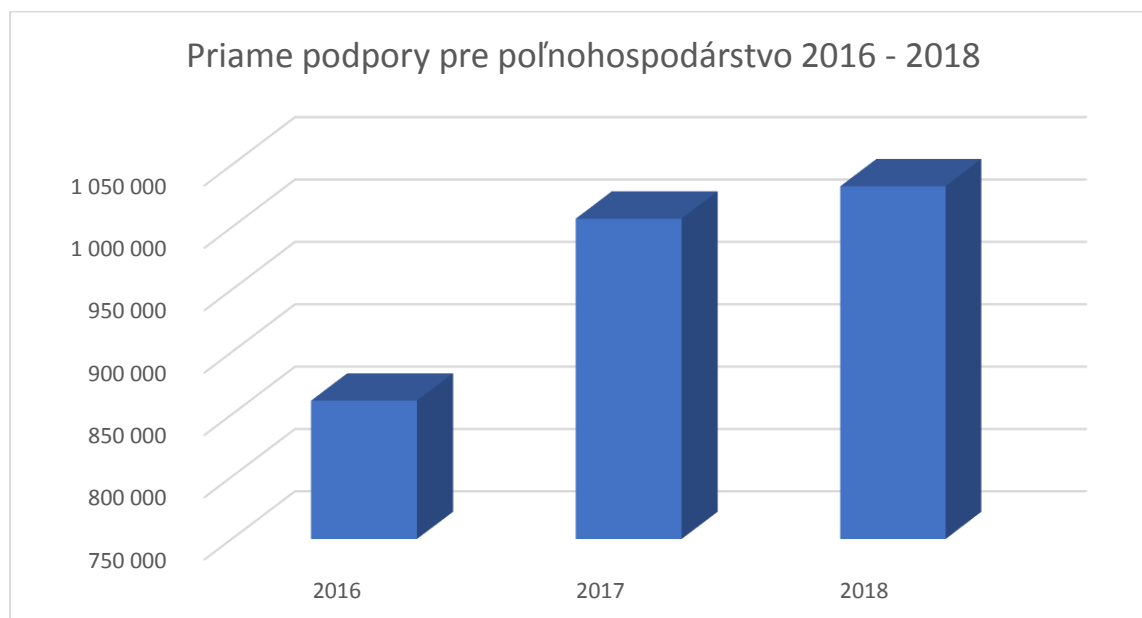
Dotácie

PD Važec každoročne žiada o priame podpory, ktoré sa vyplácajú zo štátneho rozpočtu SR a refundujú z rozpočtu EÚ, na chov jariet, bahníc a kôz, na výkrm vybraných kategórií hovädzieho dobytku, na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka, na horské oblasti s prírodnými obmedzeniami,

V nasledujúcej tabuľke a grafe uvádzame vývoj vyplácania priamej podpory pre PD Važec za roky 2016 - 2018

Priame podpory pre poľnohospodárstvo 2016 - 2018

	2016	2017	2018
SPOLU	861 124	1 006 973	1 032 949
na plochu	243 252	264 632	269 871
poľn.postupy na klímu a živ.prost.	132 944	143 382	142 812
chov bahníc, jariet a kôz	11 593	14 799	16 772
výkrm vybr.kateg.hovädzí dobytok	6 051	10 952	26 002
kravy na mlieko	81 227	93 708	102 582
vybr. Oblasti s iné obmedzenia	165 570	178 560	176 182
ekologické poľnohosp	143 968	154 265	153 100
agroenviromentálno-klimatické opatr	58 410	69 931	67 945
finančná disciplína	6 515	7 056	7 692
dobré životné podmienky zvierat		37 889	16 650
chov ohrozených druhov zvierat		21 090	43 160
VDJ dobytie jednotky	11 593	10 708	10 182

Závazky

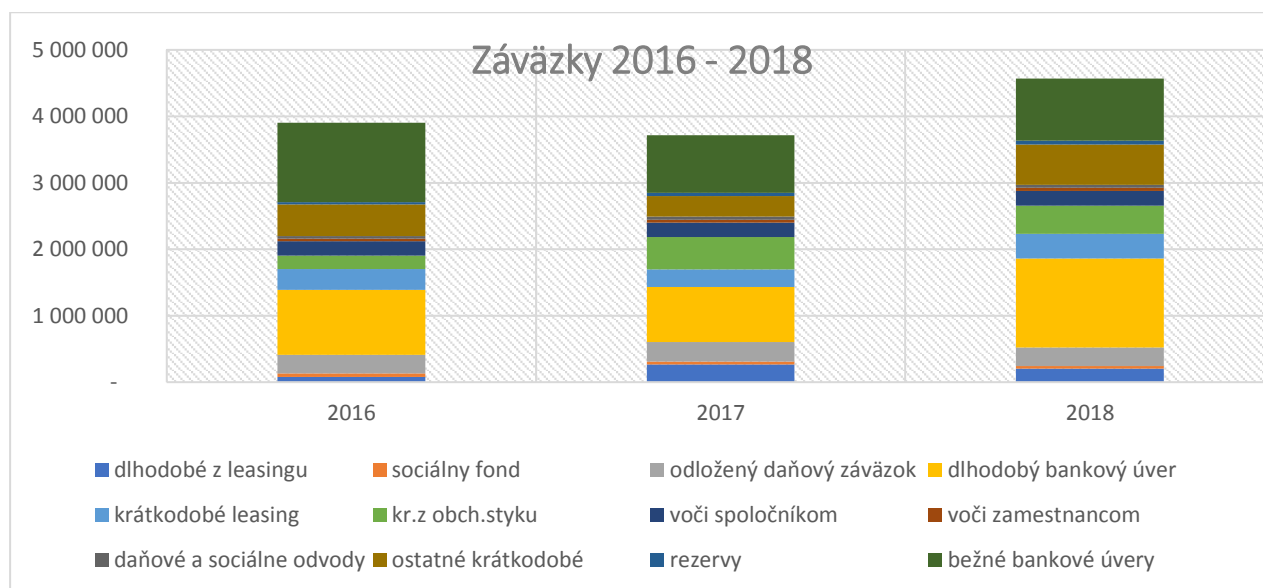
Závazky predstavujú cudzie zdroje krytia, ktoré spoločnosť musí v budúcnosti splatiť. Celkovo spoločnosť PD Vážec k 31.12.2018 oproti minulému roku zvýšila stav dlhodobých záväzkov o 429646 Eur a krátkodobé záväzky zvýšila stav o 424125 Eur.

Stav záväzkov z dlhodobého bankového úveru zvýšila o 510300 Eur, z krátkodobého leasingu zvýšila stav o 104519 eur, bežné bankové úvery zvýšila stav o 70232 Eur.

Znížila stav záväzkov z dlhodobého leasingu o 64496 Eur, krátkodobé záväzky z obchodného styku znížila stav o 59451 Eur.

Závazky 2016 – 2018

	2016	2017	2018
Dlhodobé záväzky	1 388 640	1 430 522	1 860 168
dlhodobé z finančného leasingu a spotrebného úveru	79 725	268 987	204 491
sociálny fond	50 429	42 636	39 303
odložený daňový záväzok	278 649	292 374	279 549
dlhodobý bankový úver	979 837	826 525	1 336 825
Krátkodobé záväzky	2 516 871	2 283 309	2 707 434
krátkodobé z finančného leasingu a spotrebného úveru	314 556	269 159	373 678
Krátkodobé z obchodného styku	203 226	483 718	424 267
voči spoločníkom	216 267	218 657	220 741
voči zamestnancom	38 549	43 562	44 485
daňové a sociálne odvody	39 064	45 546	47 377
ostatné krátkodobé	475 318	307 803	603 268
rezervy	34 913	50 072	58 594
bežné bankové úvery	1 194 978	864 792	935 024

Ostatné krátkodobé záväzky PD Važec k 31.12.2018 predstavovali:

- vložené financie na účet od Ing. Strcuľu v roku 2013 v sume 200000 Eur,
- finančné prostriedky, ktoré družstvu poskytol na nákup pôdy a prevádzku družstva Ing. Beljajev v sume 324700 Eur,
- pôžička od firmy Alfafin 30000 Eur,
- nezaplatený nájom vlastníkom za pôdu v sume 62657 Eur.

• Čistý pracovný kapitál

V nasledujúcej tabuľke zobrazujeme čistý pracovný kapitál PD Važec za roky 2016 – 2018. Čistý pracovný kapitál predstavuje majetok družstva po odpočítaní jeho záväzkov.

Krátkodobé zdroje

názov	2018	2 017	2 016
zásoby	1 597 426	1 236 020	935 948
krátk. pohľ.z obhc.st	260 816	196 923	141 129
kr.daňové pohľ.a dot	768 643	914 508	1 872 587
iné kr.pohľ	439	9 399	16 346
finančné účty	15 893	6 469	17 703
krátk.záv. Z obhc.st	- 424 267	- 483 718	- 203 226
záv.voči zamestn	- 44 485	- 43 562	- 38 549
krátkodobé rezervy	- 58 594	- 50 072	- 34 913
záv.voči soc poist	- 38 891	- 34 918	- 29 799
kr.daňové záv.	- 8 486	- 10 628	- 9 265
kr.iné záv. (Leas...)	- 976 946	- 576 962	- 789 874
kr.záv voči spol. zdr.	- 160 741	- 158 657	- 156 267
záv.voči Luky	- 60 000	- 60 000	- 60 000
bežné bank úvery	- 935 024	- 864 792	- 1 194 978
Suma	- 64 217	80 010	466 842

Dlhodobé zdroje

	2 018	2 017	2 016
neobežný majetok	6 410 821	6 149 993	5 606 166
Zákl.imanie	- 436 831	- 436 831	- 436 831
kapitálové fondy	- 1 588 242	- 1 588 242	- 1 588 242
rezervné fondy	- 1 411 543	- 1 411 543	- 1 411 543
strata min.rokov	405 357	292 466	263 214
strata bežného roka	133 388	23 642	29 252
dlh.záv. Ost. (leas...)	- 204 491	- 268 987	- 79 725
záväzky zo soc.fondu	- 39 303	- 42 636	- 50 429
odložený daň.záväzok	- 279 549	- 292 374	- 278 649
dlhodobé bank.úvery	- 1 336 825	- 826 525	- 979 837
suma	1 652 782	1 598 963	1 073 376

Z uvedeného vyplýva, že v roku 2018, 56 % dlhodobého kapitálu PD Važec financovalo krátkodobý majetok družstva.

- **Výnosy**

Rozhodujúce pre poľnohospodárov je vývoj cenových hladín poľnohospodárskych komodít, ktoré ovplyvňujú ich tržby a celkové príjmy

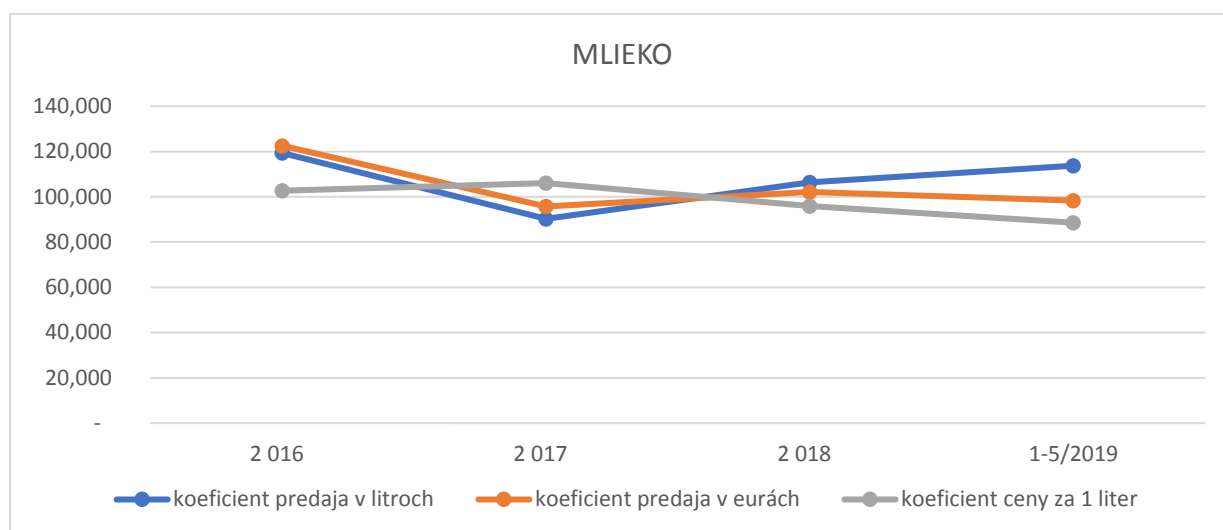
MLIEKO

Tržby za predaj kravského mlieka v PD Važec tvoria najdôležitejšiu zložku príjmu hotovostných financií. Tržby za mlieko predstavujú 55 % všetkých tržieb družstva.

Ceny na trhu za nákup surového kravského mlieka od poľnohospodárskych družstiev sa od roku 2018 medzimesačne znižujú a nákupné ceny mlieka už nepokrývajú náklady na jeho výrobu. V nasledujúcej tabuľke a grafe zobrazujeme pohyb predaja mlieka PD Važec v litroch, eurách a vývoj ceny mlieka za 1 liter.

Mlieko

	2 016	2 017	2 018	1-5/2019
koeficient predaja v litroch	119,320	90,272	106,438	113,682
koeficient predaja v eurách	122,549	95,727	102,138	98,252
koeficient ceny za 1 liter	102,706	106,043	95,960	88,538

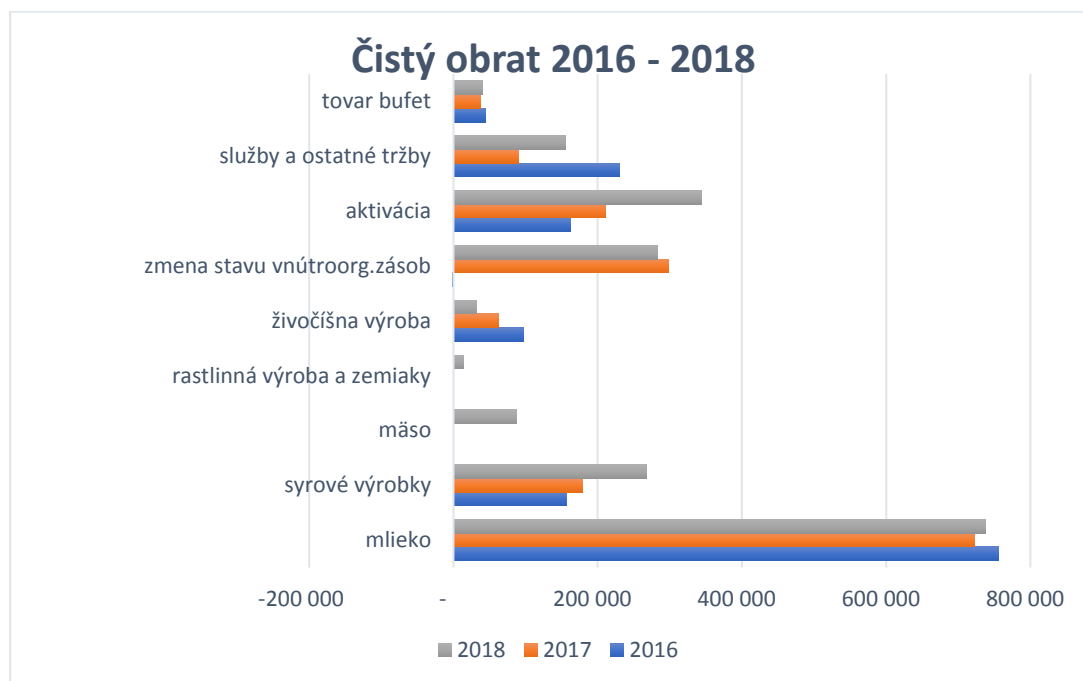

Z uvedených ukazovateľov vidíme, že PD Važec oproti minulému obdobiu predáva viac o 7 % kravského mlieka v litroch. Cena za liter mlieka oproti minulým obdobiam klesla o 7,5 % za liter. Celkovo PD Važec za predaj kravského mlieka, oproti minulému obdobiu, inkasuje tržby o 4% nižšie, ako mohlo očakávať z predaného množstva.

V nasledujúcej tabuľke a grafe uvádzame prehľad zložiek čistého obratu v PD Važec za roky 2016 – 2018

Čistý obrat 2016 - 2018

	2016	2017	2018
mlieko	755 228	722 958	738 414
syrové výrobky	157 143	178 779	267 972
mäso	-	-	87 014
rastlinná výroba a zemiaky	487	552	13 255
živočíšna výroba	96 471	61 980	31 750
zmena stavu vnútroorg.zásob	- 1 328	298 165	282 339
aktivácia	161 844	211 345	343 339
služby a ostatné tržby	230 131	90 252	155 957
tovar bufet	44 431	37 224	40 639
spolu	1 444 407	1 601 255	1 960 679

Najväčšiu zložku tržieb v roku 2018, ako aj minulé roky, predstavovali tržby za predaj kravského mlieka, (37,66 % z čistého obratu).

Tržby za predaj mlieka v roku 2018 oproti roku 2017 sa zvýšili o 15456 Eur

Tržby za predaj syrových výrobkov v roku 2018 oproti roku 2017 sa zvýšili o 88745 Eur

Tržby z bitúnku za celý rok 2018, ktoré družstvo inkasovalo prvýkrát v roku 2018, dosiahlo v hodnote 87014 Eur.

Rastlinná výroba v roku 2018 prvýkrát inkasovala za predaj, nakúpených zemiakov od PD Teplička, sumu 10978 Eur a v roku 2019 bude PD Važec predávať vlastné zemiaky

Tržby zo živočíšnej výroby a predaja zvierat v roku 2018 oproti roku 2017 klesli o 47436 Eur, dôvodom poklesu tržieb bolo odovzdanie zvierat do vlastného bitúnku

Tržby za služby a ostatné tržby v roku 2018 oproti roku 2017 sa zvýšili o 65705 Eur. Nárast týchto tržieb v roku 2018 spôsobili tržby za predaj kopaného piesku v sume 41700 Eur a tržby od Plemenárskych služieb za kontrolu úžitkovosti v sume 28308 Eur.

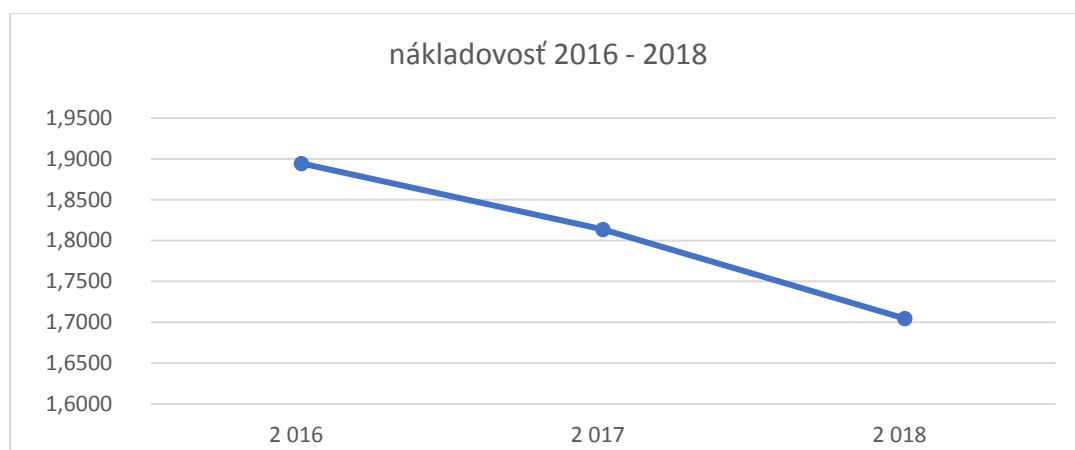
Tržby za predaj tovaru v bufete v roku 2018 oproti roku 2017 vzrástli o 3415 Eur.

• **Náklady**

Na zabezpečenie plynulej prevádzky, družstvu vznikajú nevyhnutné a iné potrebné náklady. Nákladovosť k čistému obratu v roku 2018 oproti roku 2017 mierne klesla, o 0,11 %.

nákladovosť k čistému obratu 2016 - 2018

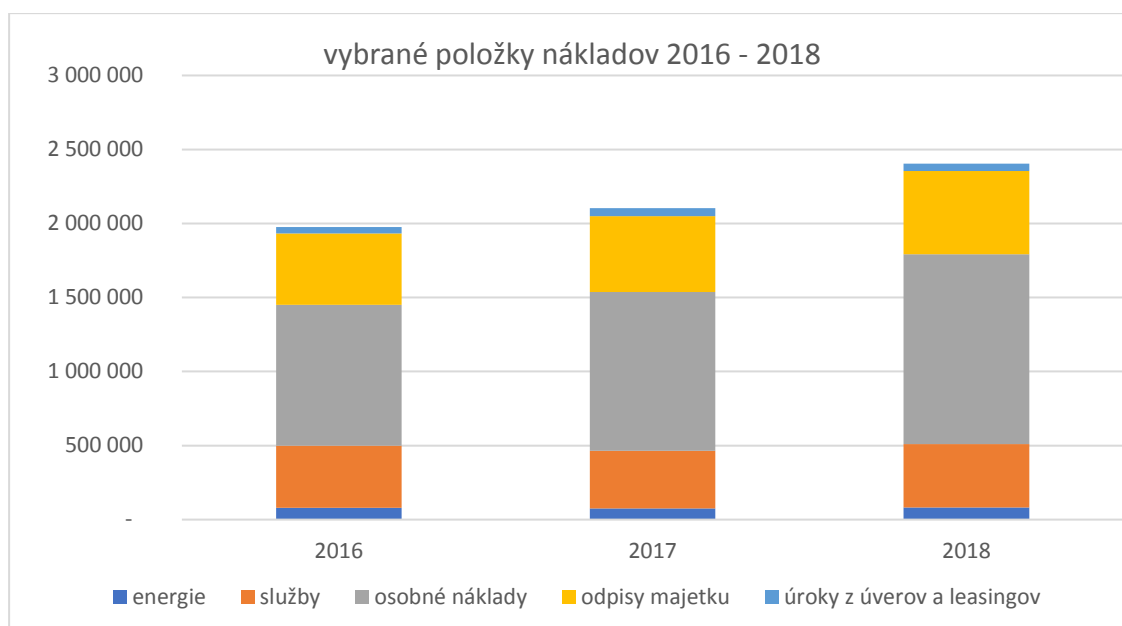
	2 016	2 017	2 018
nákladovosť	1,8945	1,8137	1,7046
náklady	2 736 378	2 904 126	3 342 093
čistý obrat	1 444 409	1 601 255	1 960 679

V nasledujúcej tabuľke a grafe uvádzame vývoj vybraných položiek nákladov za roky 2016 - 2018

Náklady 2016 - 2018

	2016	2017	2018
náklady na prevádzku spolu	2 621 630	2 844 908	3 283 214
z toho:			
energie	79 481	74 736	81 469
služby	420 901	389 593	429 327
osobné náklady	950 868	1 073 806	1 282 133
odpisy majetku	482 267	511 486	561 127
finančné náklady spolu	114 748	59 218	58 879
z toho:			
úroky z úverov a leasingov	43 656	54 511	49 782

Náklady na prevádzku družstva za rok 2018 oproti roku 2017 vzrástli o 438306 Eur.

Najväčšiu položku zo všetkých nákladov predstavujú osobné náklady. V roku 2018 predstavovali osobné náklady 39 % z prevádzkových nákladov.

Osobné náklady v roku 2018 oproti roku 2017 vzrástli o 208327 Eur

V roku 2018 oproti minulému roku PD Važec viac vynaložilo svojich prostriedkov na spotrebu energie o 6733 Eur,

Na nákup služieb družstvo v roku 2018 oproti roku 2017 vynaložilo viac o 39734 Eur,

Náklady na úroky z úverov a leasingov vynaložilo družstvo v roku 2018 oproti roku 2017 o 4729 Eur menej.

1.9. Stav finančnej situácie PD Važec

• Likvidita spoločnosti

Likvidita je schopnosť firmy premeniť majetok na peniaze a včas uhradiť svoje záväzky. Ukazovateľ likvidita pohotová predstavuje stav financií v pokladni a na bežnom účte ku krátkodobým záväzkom, ktoré družstvo potrebuje splatiť v krátkom čase, likvidita bežná počíta k hotovostným prostriedkom aj krátkodobé pohľadávky a likvidita celková počíta k hotovostným prostriedkom a pohľadávkam aj stav zásob

Likvidita 2016 - 2018

	2 016	2 017	2 018
likvidita pohotová	0,0070	0,0028	0,0059
likvidita bežná	0,8106	0,4937	0,3863
likvidita celková	1,1870	1,0350	0,9763

V nasledujúcom grafe dávame do povedomia likviditu bežnú

Likvidita bežná medziročne klesá. Družstvo má k dispozícii menej finančných prostriedkov. K 31.12.2018 klesol stav pohľadávok, dôvodom poklesu bolo vyplatenie časti investičných dotácií.

• **Ukazovatele výnosnosti**

Zhoršenie ukazovateľov výnosnosti vychádza z prehĺbenia straty. Strata v roku 2018 oproti roku 2017 je vyššia o 109746 Eur.

Ukazovatele výnosnosti

	2 016	2 017	2 018
marža čistého zisku (čistý zisk/čisté tržby)	- 2,025	- 1,476	- 6,803
EBIT	- 20 228	47 474	- 96 431
EBITA	462 039	558 960	464 696
výnosnosť podniku (Ebit / aktíva)	- 0,233	0,557	- 1,065
výnosnosť vl.kapitálu čistý zisk / vl.kapitál)	- 0,930	- 0,758	- 4,603

• **Ukazovatele obratovosti**

ukazovatele obratovosti

	2 016	2 017	2 018
doba obratu zásob	322,631	698,304	551,631
doba obratu pohľadávok z obch.styku	40,122	65,837	71,309
priemerná doba platieb z obch.styku	70,455	171,703	121,021
produktivita práce (PH/odpracované hod)	2,822	4,159	4,729
finančná produktivita práce(PH/os.nákl)	38,360	51,158	51,982

Podľa údajov v tabuľke vidíme, že v roku 2018 oproti minulému roku sa
 obrat zásob zrýchlil o 147 dní,
 obrat pohľadávok z obchodného styku sa spomalil o 5 dní,
 platby za záväzky z obchodného styku sa zrýchlili o 51 dní a
 produktivita práce na odpracovanú hodinu vzrástla o 0,57 hodín

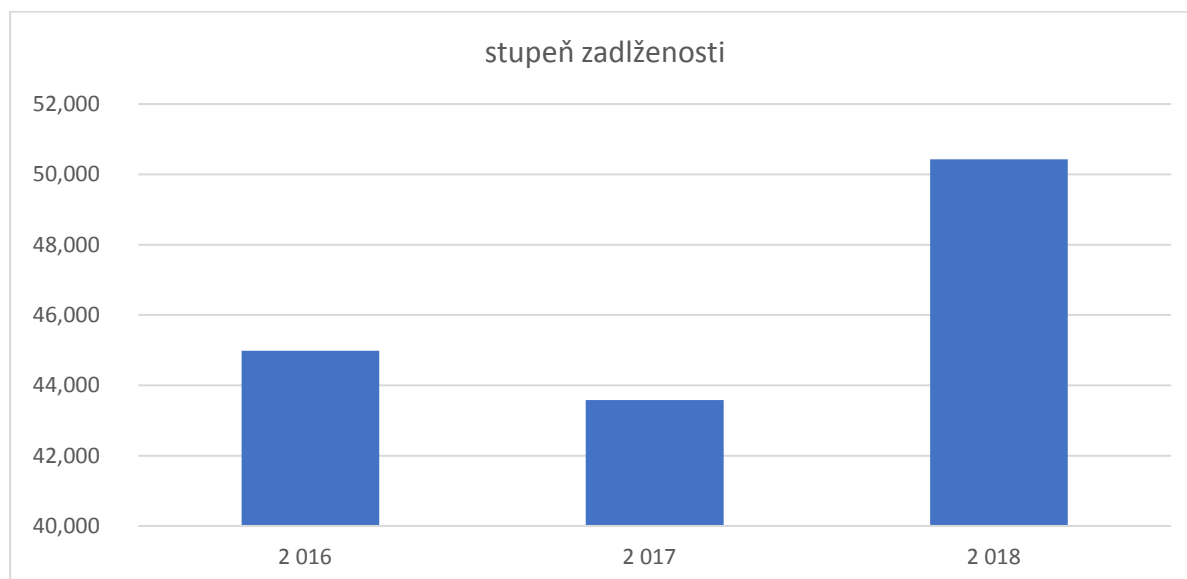
produktivita práce na jednotku osobných nákladov je vyššia o 0,82 %

Zvýšenie produktivity práce sme dosiahli z vyššej pridanej hodnoty, viď výkaz UZ v prílohe, oproti minulému roku družstvo zvýšilo tržby a šetrilo na nákladoch.

- **Ukazovatele zadlženosti**

Ukazovatele zadlženosti

	2 016	2 017	2 018
stupeň zadlženosti	44,985	43,580	50,431
stupeň samofinancovania	36,216	36,618	31,995
krytie úrokov	- 46,335	87,091	- 193,707
platobná neschopnosť	1,920	3,313	4,435
tokové zadlženie	8,621	7,613	10,678

Z ukazovateľov zadlženosti vidíme, že spoločnosť sa v roku 2018 viac zadlžila ako minulé roky. Zadlženie vzniklo z prefinancovania investícií program rozvoj vidieka bankou, PD Važec v roku 2019 získa z daného projektu finančné prostriedky z fondov EU v sume 473362 Eur, ktorými pokryje úver, zadlženie spoločnosti tým klesne.

- **Návrh na rozdelenie zisku**

Členská schôdza konaná 24.11.2018 schválila návrh na preúčtovanie straty z roku 2017, v plnej výške 23642 Eur preúčtovať na neuhradenú stratu minulých rokov.

Vedenie spoločnosti predloží návrh na preúčtovanie straty z roku 2018 v plnej výške 133388 Eur preúčtovať na neuhradenú stratu minulých rokov na schválenie členskej schôdzy.

1.10. Udalosti, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia

Po 31. decembri 2018 nenastali také udalosti, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v účtovnej závierke alebo vo výročnej správe za rok 2018.

1.11. Konsolidovaná účtovná zvierka

Poľnohospodárske družstvo Važec je materskou účtovnou jednotkou pre spoločnosť BPS Važec s r.o. a nemá povinnosť zostavovať konsolidovanú účtovnú zvierku. Podmienky pre zostavenie konsolidovanej účtovnej zvierky neboli splnené, na základe individuálnej účtovnej zvierky PD Važec a individuálnej účtovnej zvierky BPS Važec, nedosiahla celková suma majetku 24 miliónov Eur, čistý obrat nebol vyšší ako 48 miliónov Eur a priemerný prepočítaný počet zamestnancov za účtovné obdobie nepresiahol 250, z toho dôvodu družstvo konsolidovanú účtovnú zvierku nezostavuje.

2. Predpokladaný budúci vývoj

Podľa finančných predpovedí na rok 2019 vieme, že ceny energií a tepla budú rásť. V roku 2019 si priplatíme aj za poistenie majetku.

Náklady na zamestnancov budú v roku 2019 ešte vyššie, nielen z dôvodu zvyšovania minimálnej mzdy ale aj povinných príplatkov a iných povinných platieb ako príspevok na rekreáciu, kúpeľnú liečbu a podobne.

Nákupná cena za liter kravského mlieka od poľnohospodárov bude v roku 2019 nižšia.

Podľa analýz Slovenského hydrometeorologického ústavu bol minulý rok najteplejší od začiatku 20. storočia. To so sebou následne prináša aj sucho, ktoré nám bude vyprázdňovať studne a znižovať úrodu a problémy v poľnohospodárstve sa v budúcnosti majú prehĺbovať.

Podľa jednoduchej prognózy, testov a z finančných ukazovateľov dosiahnutých v PD Važec, vid' nasledujúca tabuľka, vidíme, že družstvo má zhoršujúce finančné ukazovatele a zvyšujúce sa finančné problémy.

	2016	2017	2018
Altmanovo Z - score	0,7452	0,6674	0,4467
Rýchly test	15,0000	14,0000	15,0000
Index bonity	0,0978	0,4804	- 0,1638
Tafflerov model	0,1382	0,1391	0,1350

V skutočnosti je spoločnosť aktívna, prosperujúca, plní si svoje záväzky včas, zamestnanosť v spoločnosti rastie, PD Važec považuje tieto finančné problémy za krátkodobé.

V roku 2019 družstvo bude mať vyplatené finančné prostriedky z investičných projektov, program pre rozvoj vidieka, ktoré spoločnosť PD Važec na konci roka 2018 ukončila. Vyplatené finančné prostriedky použije na splatenie úverov a tým finančné ukazovatele dosiahnu lepšie hodnoty.

V roku 2019 sa PD Važec zameria na zlepšenie finančnej situácie a finančných ukazovateľov družstva, na zvýšenie zisku a na zefektívnenie svojej výroby.

V nasledujúcich rokoch sa bude PD Važec zameriavať na predchádzanie problémov, ktoré všeobecne hrozia z klimatických zmien, skleníkových efektov, z nedostatku vody, z globálneho otepľovania a všeobecnej hrozby sucha. Bude pripravovať opatrenia pre

zmiernenie dopadu uvádzaných faktorov na poľnohospodársku výrobu a na ochranu svojich zamestnancov.

3. Vplyv činnosti družstva na životné prostredie

Poľnohospodárstvo zaberá v krajinách EÚ najviac pôdy a ostáva jedným z najdôležitejších hospodárskych odvetví. Štúdia nemeckej Federálnej agentúry pre životné prostredie (UBA) však naznačuje, že takto intenzívne poľnohospodárstvo výrazne škodí životnému prostrediu.

Jedným z najkontroverzejších problémov poľnohospodárstva sú práve emisie skleníkových plynov. Vedci dlhodobo naznačujú, že využívanie úrodných planín, výrub lesov, narastajúca spotreba hnojív ale aj kultivácia zeme a chov zvierat produkujú nadmerné množstvo emisií, tiež upozorňujú na negatívny vplyv používania pesticídov a umelých hnojív na človeka a upozorňujú aj na menej známe vplyvy, ako napríklad hromadný chov zvierat.

Okrem znečistenia poľnohospodárstvo ohrozuje aj biodiverzitu, pretože zaťažuje životné prostredie dusíkom, fosforom a ťažkými kovmi. Viaceré pesticídy navyše zabíjajú nie len parazitický hmyz, ale aj ten užitočný, ako sú napríklad včely. Ďalším negatívnym dôsledkom industrializovaného poľnohospodárstva je úbytok viacerých druhov cicavcov a vtáctva, ktorí v dôsledku ľudskej činnosti stratili prirodzené potravinové zdroje, a výskyt náhlych intenzívnych búrkových zrážok v kombinácii s dlhšími obdobiami sucha výrazne vplýva na vznik erózie

Na strane druhej, poľnohospodárstvo a príroda prehlbujú svoj vzájomný vplyv. Poľnohospodárstvo po celé stáročia prispievalo k vytváraniu a udržiavaniu celej škály hodnotných prirodzených biotopov, ktoré sú domovom pre množstvo voľne žijúcich živočíchov a divo rastúcich rastlín. Poľnohospodárstvo tiež podporuje rôznorodú vidiecku komunitu, ktorá nie je len základným aktívom európskej kultúry, ale hrá nezastupiteľnú úlohu aj pri ochrane životného prostredia.

Jedno z najdôležitejších agro - environmentálnych opatrení vo vzťahu k ochrane životného prostredia je rozvoj ekologickej poľnohospodárskej výroby. Poľnohospodárstvo sa podieľa na záchytoch oxidu uhličitého a jeho následnom ukladaní vo forme organického uhlíka v pôde

Najväčšie výzvy životného prostredia na Slovensku na základe medzinárodného porovnania predstavujú nakladanie s odpadom, kvalita ovzdušia a lesy.

Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy ustanovuje ochranu vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a zabezpečenie jej trvalo udržateľné využívanie.

V SR je každý povinný, predovšetkým opatreniami priamo pri zdroji, predchádzať znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti na životné prostredie.

Naša spoločnosť spĺňa všetky legislatívne požiadavky vplývajúce na odpadové hospodárstvo, vedie záznamy o nakladaní s odpadom, aktuálny stav odpadového hospodárstva o pôvode odpadu s informáciou o druhu a množstve za určené obdobie.

- **Nebezpečný odpad** – sa zbiera podľa potreby a je odvážaný na jeho ďalšie využitie, resp. zneškodnenie - NO u pôvodcu podľa § 97, ods.1, písm. g zákona č.79/2015 Z. z. o odpadoch. Dňa 04.08.2016 udelený súhlas číslo : OU-LM-OSZP-2016/08132-003 PM. Súhlas vydaný na päť rokov.

- **Živočíšne vedľajšie produkty** - odvoz a likvidáciu zabezpečuje zmluvný externý dodávateľ
- **Ostatný odpad** – je zbieraný do vlastných nádob a odvoz je zabezpečený vlastnou dopravou na skládku odpadu – TOS s.r.o
- **Živočíšne vedľajšie produkty kategórie 3 (kuchynský odpad)** - odvoz a likvidáciu zabezpečuje zmluvný dodávateľ Espik Group s.r.o.
- **Obalový materiál** - plnenie záväzných limitov zhodnocovania a recyklácie odpadov z obalov zabezpečuje NATUR-PACK, a.s.
- **OVZDUŠIE** – v PD Važec sú dva hlavné zdroje znečisťovania ovzdušia a to chov hospodárskych zvierat a plynová kotolňa. Prevádzka družstva je umiestnená v okrajovej časti obce, mimo územia s obytnou funkciou, obyvatelia nie sú obťažovaní zápachom, družstvo má dobré podmienky na rozptyl emisií a zachovanie súčasnej kvality ovzdušia v danej lokalite. Pri prevádzkovaní technologických činností bitúniku a syrárne, pri ktorých vznikajú pachové látky do uzavretých priestorov, nie je zhoršujúcim príspevkom k súčasnej úrovni registrovateľného zápachu.
- **VODA** - PD Važec odoberá podzemnú vodu v zmysle vodného zákona č.364/2004 Z.z. Znečistenie povrchovej vody spôsobuje sústreďovanie splaškovej vody v žumpách, skládka odpadu. Spotreba vody je zabezpečená dvoma studňami a vodovodnou prípojkou, ktorá zásobuje prevádzku pitnou vodou
- **Pôda** – PD rešpektuje normy o dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienkach, vzťahujúcich sa na ochranu pôdy pred eróziou a zachovanie pôdnej organickej hmoty a pôdnej štruktúry. Na kontaminácii našej pôdy sa podieľajú skládky živočíšneho odpadu a emisie z dopravných prostriedkov a poľnohospodárskych strojov a to minimálne.

Cieľom PD Važec pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie je nielen identifikovať významné vplyvy, ale nájsť k nim aj prijateľné riešenie, ktorými sa vybrané javy ochránia, alebo zmiernia dopady na ne. Naša spoločnosť má rad bezpečnostných a protipožiarnych opatrení vyplývajúcich, zo všeobecne záväzných právnych predpisov a technických noriem, aby pomohla zamedziť vzniku neštandardných stavov, ktoré by predstavovali zdroj ohrozenia pre životné a pracovné prostredie.

4. Vplyv činnosti družstva na zamestnanosť

Zamestnanosť v poľnohospodárstve má dlhodobu klesajúcu tendenciu. Reštitúcia majetku, transformácia družstiev a zmena agrárnej politiky, ale aj . meniaci sa vzdelanostná štruktúra mali na zamestnanosť v poľnohospodárstve určitý vplyv a poľnohospodárstvo sa usiluje o vytvorenie lepších pracovných príležitostí spojených s technologickými inováciami, vyššou produktivitou a vyššími mzdami, ktoré sú náročnejšie na zručnosti a znalosti zamestnancov.

V PD Važec pri prevádzke rôznorodých činností je potrebné členenie zamestnancov do viacerých oddelení, kvalifikačných skupín, pracovných kategórií a podobne. Správna organizačná štruktúra a správny výber vedúcich zamestnancov, ktorí majú potrebné odborné znalosti a osobné predpoklady niest' zodpovednosť za svoje rozhodnutia, by malo zabezpečiť efektívne fungovanie spoločnosti

Na základe druhu vykonávanej práce, kvalifikácie, funkcie, PD Važec v roku 2018 zamestnávalo priemerne 83 osôb a to :

Robotníci v rastlinnej výrobe	4
Robotníci v živočíšnej výrobe	32
Remeselníci a opravári	20
Ostatní robotníci	7
Vedúci, technickí a adm. pracovníci	16
Ostatní, údržbári, upratovačky	4
Počet osôb pracujúcich na dohodu	51

Z uvedeného stavu bolo 36 žien, 8 pracovníkov do 24 rokov veku, 25 pracovníkov 50 a viac rokov veku, 9 pracovníkov s absolvovanou vysokou školou II. stupňa, 22 pracovníkov s poľnohospodárskou školou.

V roku 2018 PD Važec vytvorilo 9 nových stálych pracovných miest.

5. Záver

V roku 2018 PD Važec zamestnávalo 83 osôb a vytvorilo 9 nových stálych pracovných miest. Obhospodárovalo 1997,2 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 472,41 ha bola zberová plocha. Vyprodukovalo 484,9 t obilnín a 33,2 t konzumných zemiakov.

Družstvo v roku 2018 chovalo 1212 kusov hovädzieho dobytku, z toho 382 kusov dojníc. Vyprodukovalo 2 166,47 tis. litrov kravského mlieka, z toho na predaj bolo dané 1718,54 tis. litrov kravského mlieka.

Okrem hovädzieho dobytku družstvo chovalo 1258 kusov oviec, z toho bolo 642 bahníc. Družstvo z uvedeného stavu oviec vyprodukovalo 55409 litrov ovčieho mlieka.

Syráreň v roku 2018 spracovala 153591 litrov kravského mlieka a 55409 litrov ovčieho mlieka, za syrové výrobky družstvo získalo 267524 Eur z čistého obratu.

V roku 2018 PD Važec otvorilo prevádzku bitúnok a za celý rok bolo v prevádzke spracovaných 54 kusov hovädzieho dobytku a 102 kusov jahniat na mäso, celkom v roku 2018 bitúnok vyrobil 87014 Eur z čistého obratu.

Čistý obrat družstva PD Važec v roku 2018 oproti minulému roku vzrástol o 359424 Eur.

Družstvo v roku 2018 investovalo do stavieb 650683 Eur, do strojov a zariadenia 346703 Eur, do dopravných prostriedkov 25919 Eur, do nákupu zvierat 8593 Eur a nákupu pozemkov 62141 Eur.

Uvedené investície súviseli s programom rozvoja vidieka, ktoré spoločnosť ukončila v decembri 2018.

Stav krátkodobého majetku k 31.12.2018 bol nasledovný, zvýšil sa stav zásob o 361406 Eur oproti minulému roku a zvýšil sa stav pohľadávok z obchodného styku oproti minulému roku o 63893 Eur.

Družstvo v roku 2018 zvýšilo svoje celkové zadĺženie spoločnosti na 50 % celkového majetku, oproti minulému roku zadĺženie sa zvýšilo o 7 %.

Okrem krátkodobých finančných problémov, ktoré nastali v roku 2018, družstvo bude musieť čeliť aj problémom rapídne rastúcim prevádzkovým nákladom, nákladom na zamestnávanie, nákladom na propagáciu a predaj svojich výrobkov, rastúcim nákladom na poistenie majetku.

V budúcich rokoch PD Važec neplánuje rozsiahle investície do stavieb a technológií ako minulé roky, ale sústreďí sa na efektívne využitie majetku, na vytvorenie dobrých podmienok pre pracovnú silu a dobrú sociálnu politiku pre svojich zamestnancov, aby tak družstvo vytvorilo lepšiu kvalitu svojich bio výrobkov a stalo sa silným konkurenčným partnerom v SR.

Družstvo sa v ďalších rokoch bude zaoberať určovaním správnych cien svojich výrobkov na trhu, vývojom cien kravského mlieka, zrýchlením obrátov svojich zásob, pohľadávok, záväzkov a zvyšovaním predaja svojich výrobkov.

V budúcom roku má PD Važec cieľ dosiahnuť zisk, zviditeľniť svoje meno spoločnosti, a uzavrieť nové zmluvy s odberateľmi.

V ďalších rokoch, bude PD Važec prijímať aj rozhodnutia na opatrenia voči globálnym hrozbám, aby eliminovalo riziká sucha a horúčav a zabezpečila plynulý chod a rozvoj poľnohospodárskej výroby.